

HEDESLSKABETS TIDSSKRIFT

Oplag: 19.600

Nr. 8

22. Juni

69. Aarg.

UDGIVET AF DET DANSKE HEDESLSKAB

1948

AALBORG

glæder sig til at modtage Deltagerne i

Hedeselskabets Aarsmøde

den 24. og 25. ds.

VELKOMMEN

**Mejeriernes og Landbrugets
ULYKKEFORSIKRING**

Telefon 14350
Gensidigt Selskab

Reventlowgade 14
København V.

Ansvarsforsikring

Automobilforsikring

TRÆLØSE PR. HERLUFMAGLE — TLF. SKELBY 83
Under Kontrol af Sydsjællands Planteavludvalg

Danatex Træfiberplader

100 % dansk — mod Kulde, Fugt og Lyd

AXEL PRIOR Akts.

A/S L. HAMMERICH & Co.

Bredgade 33 - Centr. 23
København K.

Grønnegade 57-59 - Tlf. 7050
V. Ringgade - Aarhus

Ellidshøj Kridt- & Kalkværk

v/ *C. M. Christiansen, Aarhus*

Telefon Ellidshøj 4 og Aarhus 7312

Fabrikation af Jordbrugskalk samt Foderkridtmel

Røde

Drænrør

fra 2"-12" have
altid paa Lager.
Forlang Tilbud.

»Sofienlund«

Teglværk.

Telefon 10 Ulstrup.

**Skive
Discontobank**

Kontortid 9-12 og 2-5

Filial i Haderup

Aarhus Privatbank

Stiftet 1871

Aarhus: Hovedkontor
København: Nygade 1

Aktiekapitalen ca. 17. Mill. Kr.

TAANUM
TEGLVÆRK
RANDERS

PRIMA DRÆNRØR

2"—16"

Telefon 21 Taanum

Jordbrugskalk
Mergel

„Sct. Knuds Gaard“
ODENSE . Telf. 38 (5 Lin.)

Brug **RANDERS
ØREB**

Teglværkernes

Salgskontor

Esbjerg

Telef. 265—546

DRÆNRØR

2"—15"

Mursten . Tagsten

L. KRISTENSEN

REMINGTON OG REMTOR
SKRIVEMASKINER

DANMARKS ÆLDSTE
SKRIVEMASKINE-FIRMA

FREDERIKSBERGGGADE 1 A
KØBENHAVN K.

**Kaas-
Briketter**

Hovedforhandler:

Nordjyllands
Kulkompagni

Nørresundby
Telefon 4227 - 4228

Fabrik: Kaas
Telf. Kaas 11

SKOVFRØKONTORET

JOHANNES RAFF & SØN   NORMASVEJ 21 · KØBENHAVN-VALBY · TELF. VALBY 3

Leverer alle Arter Skovfrø efter forudgaaende Undersøgelse ved Statsfrøkontrollen i København samt med nøje Angivelse af Proveniensen. — Prisliste sendes paa Forlangende.

FRØKONTORET

(for undersøgt Markfrø)
— Grundlagt 1887 —

KOLDING
Telefon 43

A/S Skive Markfrøkontor

Grundlagt 1896
Telefon 94 Skive
FRØAVL - FRØHANDEL

PALUDANS

PLANTESKOLE

- - KLARSKOV - -

130 Tdr. Land

*Skovplanter,
Hæk- og Hegnsplanter,
Allétræer*

Forlang Prisliste

TELEFON KLARSKOV NR. 9

Brostrøms^s Planteskole

VIBORG
ved C. Nielsen
Telefon 42

leverer alle

**Planter for Have,
Mark og Skov**

*Haardføre og veldrevne
Arter for ethvert Formaal*

Hulkjærhus Planteskole

RØDKJÆRSBRO

Telefon Ans 25

*Planter til Skove,
Læhegn og Haver*

Herning Hede- & Discontobank

10-12¹/₂, 2¹/₂-5
Telefon 5 · 273 · 720

Sophus Berendsen A/S

V. Farimagsgade 41 · København V.
Kannikkegade 18 · Aarhus

ALT I ENTREPRENØRMATERIEL

Leverandør til Hedeselskabet

Varde Bank

Esbjerg Afdeling

Kongensgade 62
og Fiskerihavnen

Fræsning

af Eng og Mose samt Pløjning
og Grubning af Planteriller
udføres med nye Maskiner.

Vagn Jensen,

Vesterlund.

Telefon Vester 31 u.

Randers Planteskole

v. Petri Petersen
Telefon 423

Alt i haardføre
og veludviklede Planter
til Have Mark og Skov

Frøavlscentret

HUNSBALLE

Holstebro - Tlf. 353

Frøavl og Frøhandel

Rødkjærsbro Cementvarefabrik

ved I. T. BIRK   ··   Telef. Rødkjærsbro 14

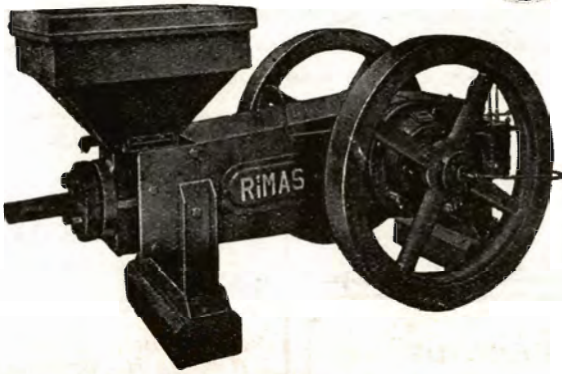
Fører kun Δ mærkede Varer.

Alle Arter Betonvarer til Afvanding og Kloak føres.

FORLANG TILBUD

Trifoliums Frø

giver stor Høst.

RIMAS

Briketpressere
 Formbrændselspressere
 Formtørvspressere
 Ælteværker
 Originale Reservedele
 leveres omgaaende fra Lager

RINGSTED JERNSTØBERI & MASKINFABRIK A/S

HAMMERUM
 HERREDS
 Spare- og Laanekasse
 Herning - Telf. 10 . 314
 Østergade 6
 Kontortid: 10-12,30 og 14,30-17

Røde
Drænrør
 2"—12"

● Fredenshøj
 ● Teglværk
 Aabenraa , Telefon 2127

HUSK
 at anmelde
 Flytning
 til Postvæsenet

Dansk Landbrugs-
 og Handelslaboratorium

ved R. KROGH

ODENSE

Telefon 1731 . 2 Lin.

Røde — 2"—12" — Drænrør.
 Forlang Tilbud.

Akts. Frederiksholms Tegl- & Kalkværker.
 Rosenørnsallé 18. — København V. — Central 282.

Kjellerup Betonvarefabrik

ved I. T. BIRK . Forelsb. Tlf. Rødkjærsbro 14

Fører kun Δ mærkede Varer.

Alle Arter Betonvarer til Afvanding og Kloak føres.
 FORLANG TILBUD

Jordbrugskalk.

Pulv. Kridt.

Gug Kalkværk A/S,

Gug ved Aalborg.

Alle Henvendelser
 bedes rettet til

Salgskontoret:
 Elmeallé 2, Hasseris, Aalborg.
 Telefon 2908.

STRYG elektrisk ...

A/s Fiskbæk Briketfabrik

SPRIT

til teknisk Anvendelse.

Hedeselskabets Tidsskrift

Nr. 8

22. Juni 1948

69. Aarg.

Indtrædende Medlemmer indtegnes hos Selskabets Forretningsfører. Medlemsbidraget er enten aarlig mindst 5 Kr. eller en Gang for alle mindst 100 Kr. Større Bidrag modtages gerne. Tidsskriftet udgaar ca. 16 Gange aarligt og sendes uden Vederlag til Selskabets Medlemmer. Annoncer bedes sendt til Hedeselskabets Hovedkontor, Viborg. Annoncepris 40 Øre pr. mm. Oplag 19,600 Eksemplarer.

Indhold: Hedeselskabets Aarsmøde. — 75 Aar. — Jords Vandkapital. — Fra Hedeselskabets Grundforbedringsvirksomhed. — 100 Kr. i Præmie. — Plantningsforeningernes Aarsmøde. — Mindre Meddelelser.

Hedeselskabets Aarsmøde

afholdes som tidligere nævnt i Aalborg den 24. Juni Kl. 9 paa Hotel »Phoenix«.

Der vil efter Udvidelsen af Repræsentantskabet i Fjor og de derefter gennemførte Valg i Aar kunne deltage 51 Repræsentanter. Af nyvalgte Repræsentanter møder for 1. Gang følgende: Godsejer *A. Pontoppidan*, Constantinsborg, Ormslev, Folketingsmand *Edvard Sørensen*, Lindbjerg, Gaardejer *Johs. Grosen*, Skjæring, Planteskole-ejer *Oscar Bang*, Nykøbing M., Gaardejer *Midtgaard*, Brande, Redaktør *Stenbæk*, Svendborg, Gaardejer *P. M. Poulsen*, Jersie, Gaardejer, Kreditforeningsdirektør *Aksel Jensen*, Tømmerup, Kalundborg, Gaardejer *S. Dahl*, Catrineholm, Slagelse, Forpagter *H. Fabricius*, Nysø, Præstø, Stamhusbesidder, Hofjægermester *Grandjean*, Venerslund, Nr. Alslev, og Amtsraadsmedlem *Jac. Jacobsen*, Rutsker.

Blandt de tidligere valgte Repræsentanter markerer Mødet i Aar 25-Aarsdagen for Godsejer *Branths*, Hofjægermester *Lüttichaus*, fhv. Folketingsmand *Laust Nørskovs* og Amtmand, Grev *Schacks* Indtræden i Repræsentantskabet.

Repræsentantskabets Formand, Kammerherre, Hofjægermester *Mourier-Petersen* har meddelt Bestyrelsen, at han paa Grund af Alder i Aar ønsker at nedlægge Hvervet som Formand for Repræsentantskabet.

— — —

Den 25. Juni foretager Repræsentantskabet og Gæster en Udflugt, der først gaar til Hedeselskabets Plantageejendom *Hjedsbæk-*

gaard vest for Støvring. Derfra køres til Ræbild med Frokost paa »Ræbildhus«. Eftermiddagsturen gaar over Terndrup—Hadsund til de store Afvandingsarbejder ved Udbyneder, hvorfra der køres langs Randers Fjord ind til Randers, hvor Turen afsluttes.

75 Aar.

Den 24. Juni fylder Hedeselskabets afholdte, tidligere Direktør Chr. E. Flensburg, Viborg, 75 Aar.

I disse Dage er det tillige 50 Aar siden Chr. E. Flensburg blev Forstkandidat.

Jords Vandkapital.

I det foregaaende Nummer af dette Tidsskrift er der omtalt en Undersøgelse over en midtjydsk Jords Vandbeholdning for indeværende Vækstperiode og herunder bl. a. paapeget den Interesse, et »Kasseeftersyn« til forskellig Tid af Vækstperioden vilde have. I Tilknytning hertil vil der i de paagældende to Marker i Overlund blive foretaget »Kasseeftersyn« med passende Mellemrum Sommeren igennem, og Resultaterne heraf blive meddelt i dette Tidsskrift, efterhaanden som de fremkommer.

I Havremarken 1947 er der i Aar Kaalroer, der blev saet i Begyndelsen af Maj og som Følge heraf netop kun var synlige i Rækkerne ved nedenauførte Undersøgelse den 24. Maj. I Nabomarken, hvor der i 1947 var Kaalroer, er der Byg, og denne, der blev saet midt i April, var den 24. Maj 10—15 cm høj med kraftige Planter, men forholdsvis tynd. Der bliver saaledes Lejlighed til i store Træk

at forfølge Variationerne i Jordens Vandbeholdninger Vækstperioden igennem under Kaalroer og Byg. Naturligvis vilde det have medført endnu større Interesse, saafremt Undersøgelserne tillige havde omfattet de øvrige af Sædskiftets Afgrøder — især Vintersæd og Græs; men da bl. a. Vandkapaciteten er en ukendt Størrelse for disse Markers Vedkommende paa omhandlede Ejendom, kan noget saadant ikke lade sig gennemføre i Sommer.

Fra den tidligere omtalte Undersøgelse ved vi, at de to Markers Vandbeholdninger i 1 m Dybde den 22. April d. A. i store Træk svarede til Jordens naturlige Vandkapacitet. Ved Afslutningen af en regnløs Periode paa ca. 3 Uger — bortset fra 2,4 m/m den $^{12}/_5$ og 1,1 m/m den $^{23}/_5$ — blev Undersøgelsen gentaget den 24. Maj paa samme Maade og i samme Omfang, som tidligere beskrevet.

I det mellemliggende Tidsrum er der paa Viborg Katedralskole maalt Nedbør følgende Dage med Mængder som anført:

Den 28. April	.. . . . .	4,8 m/m
» 29. »	.. . . . .	6,9 »
» 30. »	.. . . . .	3,8 »
» 1. Maj	.. . . . .	8,2 »
» 2. »	.. . . . .	1,0 »
» 3. »	.. . . . .	2,0 »
» 12. »	.. . . . .	2,4 »
» 23. »	.. . . . .	1,1 »

Ialt 8 Nedbørsdage med 30,2 mm

Omkring 1. Maj har der saaledes været 6 samlede Nedbørsdage med ialt 26,7 m/m. Ifølge Oplysninger fra Flyveledelsen i Karup varierede Luftens relative Fugtighed i Tiden fra $^{27}/_4$ — $^{7}/_5$ fra ca. 70—98 % og i den øvrige Del af Perioden fra 50—70 %.

Den Forskydning, der i Løbet af de paagældende 32 Dage er sket i de to Markers Vandbeholdninger i indtil 1 m Dybde, vil fremgaa af følgende skematiske Oversigt:

Prøve- udtagnings- dybde	Beregnings- dybde	Kaalroemarken 1948 (Havre 1947)			Bygmarken 1948 (Havre 1947)		
		Beholdninger i mm		Diff. mm	Beholdninger i mm		Diff. mm
		d. $^{22}/_4$	d. $^{24}/_5$		d. $^{22}/_4$	d. $^{24}/_5$	
cm	cm						
10—20	0—25	53	52	÷ 1	55	48	÷ 7
30—40	25—60	78	74	÷ 4	76	72	÷ 4
70—80	60—100	96	97	+ 1	88	89	+ 1
Sum		227	223	÷ 4	219	209	÷ 10
÷ utilgængeligt Vand*)		100	100		100	100	
Tilgængeligt Vand.....		127	123	÷ 4	119	109	÷ 10

*) Da de utilgængelige Vandmængder for Kaalroer og Byg ikke kendes i den paagældende Jord, anføres de tilsvarende for Havre, gældende for Slutningsvækststadiet hos denne.

Under Hensyntagen til den Usikkerhed, Fugtighedsbestemmelserne er behæftet med, fremgaar det af Oversigten, at Kaalroemarken endnu ikke har lidt Tab i den undersøgte Dybde 10—100 cm. Derimod er det sandsynligt, at Bygafgrøden har begyndt at gøre Brug af Vandbeholdningerne i Dybden 10—20 cm, men selv om Planterne i omhandlede Tidsrum i det væsentligste har hentet deres Forbrug af Vand i Dybden 0—10 cm, der her er unddraget Kontrol, er Vandforbruget dog endnu beskedent. *Det maa derfor antages som givet, at den regnløse Periode paa ca. 3 Uger i Maj ikke har generet den omhandlede Bygafgrødes normale Vandforsyning*, og Planterne bar da ejheller paa noget Tidspunkt af Perioden Præg heraf.

Paa Baggrund af de foretagne Undersøgelser vil det endvidere kunne indses, at ingen af Markerne og dermed Afgrøderne har haft synderlig Fordel af den Nedbør paa ialt 26,7 m/m, der faldt i 6 sammenhængende Dage omkring 1. Maj. Største Delen heraf er sivet ned til Jordlag under Rodomraadet.

Martin Olsen.

Fra Hedeselskabets Grundforbedringsvirksomhed

Fra Distriktskontorerne under Hedeselskabets Mose- og Engafdeling foreligger der en Opgørelse over Arbejder i April Maaned 1948.

Det fremgaar heraf, at der i Maanedens Løb er fuldført 558 Arbejder omfattende 2210 ha til en samlet Udgift af 2 361 050 Kr. Heraf var 543 Drænings- og Kultiveringsarbejder omfattende 1720 ha (Udgift 2 062 620 Kr.) og 15 Vandløbsreguleringer med et interesseret Areal paa 490 ha (Udgift 298 430 Kr.).

Derudover er der i samme Maaned ved samtlige Distrikter færdigprojekteret og tilstillet Rekvirenterne 289 Arbejdsplaner omfattende 1190 ha til en Overslagssum af 1 196 120 Kr. Heraf var 273 Drænings- og Kultiveringsplaner omfattende 772 ha (Overslagssum 938 470 Kr.) og 16 Vandløbsreguleringer med et interesseret Areal paa 318 ha (Overslagssum 257 650 Kr.).

C. V. S. L.

100 Kr. i Præmie.

Uforsigtighedsbrande er det store Problem herhjemme. Faren for uoprettelige Skader paa Plantager og Skove er til Stede hele Foraaret og Sommeren igennem, og enhver Skovejer glæder sig, naar Dagen er gaaet, uden at der er slaaet Alarm.

Erfaringerne taler højt og klar om, at det er de tankeløse Turister og tilfældige passerende, der er Skovens og Hedens værste Fjender. Det er fra dem, den henkastede Cigaret eller Pibeudkradset stammer, som faa Timer efter har foraarsaget et brølende Hav af hærgende Flammer.

I Norge, Sverige, Finland og herhjemme — alle Vegne diskuteres Midler og Muligheder for at vække den store Befolkning til Forstaaelse af, at alle maa være paa Vagt.

Som Bilag til dette Nummer følger nogle Vers fra det finske

Bilag til
HEDESELSKABETS TIDSSKRIFT
Nr. 8/1948

For den bedste Oversættelse af omstaaende Vers udsætter Dansk
Plantageforsikringsforening

en Præmie paa 100 Kr.!

Oversættelsen skal senest 1. August være indsendt til Dansk
Plantageforsikringsforening, Viborg.

Den præmierede Oversættelse og Præmietagerens Navn vil blive
offentliggjort i Hedeselskabets Tidsskrift i September Maaned.

SKOGSBRUMMET

Ljungen står nu torr på heden;
fjolårslöven, under träden,
bukta sig i solens glöd
bråte finns i överflöd,
och man tänker sig med fasa,
vilken hemsk och dyrbar brasa
det med lätthet kunde bli,
ifall elden sluppe fri.

Skogen skall man segt försvara,
emot varje hot och fara,
och man bör i tid planera
hur man bäst skall operera,
då det gäller att i hast,
ta' den »röde hanen» fast.

Hjälpen ges efter förmåga,
men man ville kanske fråga,
vilka redskap, som är bra,
att vid skogseldssläckning ha.

Är man van att fälla träd,
bör en yxa tagas med;
annars är en röjningskniv
ofta lika effektiv.

Vattenämbare och bytta
kan nog också bli till nytta,
blott man vet, att man ej öder
vatten där det redan glöder,
utan man skall hellre låta
mossan suga upp det våta
framför brandens eldråd,
ty det hjälper bättre så.
Med en ruska skall man stryka
elden, tills det börjar ryka,
men man får ej häftigt slå,
att ej gnistor flyga må
och sen' runt omkring, kanhända,
åter nya eldar tända.

Med en spade i sin hand,
kan man också grus och sand,
hastigt upp ur marken gräva,
för att därmed elden kväva.
Huvudsaken, att man minns
varje redskap, var det finns,
när sen faran är för handen
och man skynda skall till branden.

»Skogsbruket«. De er et Led i de finske Skovejeres Agitation mod Uforsigtighed i Skovene.

Hedeselskabets Tidsskrift gengiver Digtet, efter Anmodning af Dansk Plantageforsikringsforening, som *udsætter en Præmie paa 100 Kr. for den bedste Oversættelse af Versene.*

Oversættelsen skal senest 1. August være indsendt til Dansk Plantageforsikringsforening, Viborg. I et senere Nummer af Tidsskriftet vil Oversættelsen og Vinderens Navn blive offentliggjort.

Plantningsforeningernes Aarsmøde.

De samvirkende Plantningsforeningers Aarsmøde i Varde den 28. Maj havde samlet meget stor Tilslutning, større end Tilfældet har været i mange Aar. 61 Foreninger var repræsenteret, da Formanden *Laust Nørskov* bød Velkommen.

I sin korte Beretning omtalte Formanden de forskellige Jubilæer, der havde været, og de Forhandlinger, der havde været ført, dels med Radiofonien om Radioforedrag om Læplantning og dels med Planteskoleejerne om Plantepriserne. Arbejdet i Hegnslovkommissionen var igen i Gang, og trods de forskellige Meninger indenfor Kommissionen, som skabte mange Vanskeligheder, var der dog Haab om at naa et Resultat.

Formanden gav en Oversigt over Udleveringen af Planter gennem hele Tiden siden 1902, og pegede paa, hvorledes Interessen stadig gav sig voksende Udtryk. Et Aar som 1947 med den haarde Tørke understregede, hvor nødvendigt det er at sørge for Renholdelse af Planterne, ellers stjæler Ukrudt og Senegræs den tilbageværende Fugtighed, som Hegnsplanterne skulde have nydt godt af. Renholdelse er absolut nødvendig for at opelske gode og smukke Læplantninger, og det bør fremhæves paa alle Generalforsamlinger atter og atter.

Formanden takkede for Hjælp i Arbejdet, takkede Landbrugsministeriet og Hedeselskabet, og sluttede derpaa under Forsamlingens Bifald med følgende Ord:

»Jeg kan ikke se rettere, end at Sangens Ord »at værges og bygge vort Land« er to store, særlige Opgaver, som kalder paa vort Folks Vilje og Handlekraft.

I de onde Aar lærte vi tilfulde, at vort Lands Frihed og Selvstændighed er et saa stort Gode, at for at bevare dette Gode er intet Offer for stort og ingen Byrde for tung.

Lad os mindes, at netop i Aar for 100 Aar siden viste det sig, at Danskerne ikke var et dovent, dvask og usammenhængende Folk, men et enigt og beslutsomt Folk, der stod sammen i Farens Stund om at værges Fædrenejorden og Modersmaalet og bygge Landet op.

Jeg vil ønske, at Aanden fra 48. Samlingens og Offervillighedens Aand, maa være virksom til Stede i alle Stænder og Kredse af vort Folk.

Det hedder om den Tid:

»Folket gav med Viljen ren og god
sit Liv, sit Gods, sit Guld, sit Blod«.

Det vilde være en Lykke, om vi kunde løse de store Opgaver, som foreligger, i nogenlunde Enighed og derved vise ægte Landsmandsskab og Fædrelandssind, ligesom vort Folk har kunnet det i svundne Tider.

Om dette Folk var det Digteren formede disse magtfulde Ord:

»Til et Folk de alle høre,
som sig regner selv dertil,
har for Modersmaalet Øre,
har for Fædrelandet Ild.
Resten selv som Dragedukker,
sig fra Folket udelukker,
lyser selv sig ud af Æt,
nægtes selv sig Indfødsret.«

Ja, gid at Ilden fra 48 maa vise sig levende iblandt os og give sig praktiske Udslag i vort Arbejde og Virke og hele Indstilling.

Saa kan vi sikkert med Guds Hjælp fortsat og trygt sætte vor Lid til Danmarks Frelse i Nødens Tid.«

Afdelingsleder, Skovrider *Steenstrup* fik derpaa Ordet for en Beretning, som vil blive refereret udførligt i et følgende Nummer.

Forhandlingen.

Karl Larsen, Overlade, understregede Betydningen af, at behandle Planterne rigtigt fra Planteskolerne til de blev plantet. Der gaar altfor mange til under denne Periode. For at opnaa de 40 % Tilskud maa det være en Selvfølge, at Bestillingen gaar gennem Foreningen.

Skovrider *Fromsejer*: Foraaret har vel aldrig været smukkere end i Aar. De blomstrende Tjørn og det vilde Æbletræs Pragt paavirker os stærkt, og naar vi saa hører om, hvor mange Millioner Planter, vi uddeler, er der saa ikke noget om, at man engang imellem kunde ønske nogen større Interesse for mere Variationer i de Retningslinier, der vælges efter, naar Læhegnene anlægges. Plant Syren, sildige Hæg, vilde Æbler, Eg, Bøg ind imellem — de gør det levende og lunt i Stedet for de kolde Graner. Der er vel ingen, der gør mere end Plantningsforeningerne for at smykke vort Land. Lad os ogsaa faa Tilskudet anvendt til smukke Træer.

Lærer *Øllgaard*, Heibøl: Skal vi gaa over til at plante kun i efteraarsbehandlet Jord, maa vi have Aarstiden for Agitationen lagt om. Engang kæmpede Foreningerne haardt for Plantning langs Vejene. Jeg synes der er Grund til at tage dette Spørgsmaal op igen, idet der jo er et stærkt forskønnende Moment heri. Hvordan ligger Tilskudsordningen m. H. t. Planter til Vejplantningen, idet det jo her drejer sig om særlige Planter.

Paatænkes der ikke en fremtidig Omordning af Forholdet imellem Plantningsforeningerne og Korpset? Der er noget uholdbart i, at een Mand faar 40 %, og hans Nabo faar gratis Jordarbejde foruden Tilskudet, og saa har de hver sin Tilsynsførende.

Hans Jensen, Lintrup: Det *Fromsejer* sagde, er netop det jeg interesserer mig stærkt for. Lad os faa Løvtræhegnene frem til Afløsning af Naaletræerne. Løvtræerne varer i flere Slægtled, og man glæder sig meget mere over dem. Et blomstrende Træ — tænk paa en Guldregn —, hvor pyn-ter den dog og fryder os andre. Slaa mere til Lyd for Løvtræerne og de blomstrende Træer.

Konsulent *Ths. Christensen*, Husmandsforeningerne: Dette Møde maa vist være det rette Forum at føre Spørgsmaalet om Plantagebrandene frem for. Aarsagerne er først og fremmest Uforsigtighed. Vi maa have sat en Propaganda i Gang med Advarsler. Der er jo intet der gør saa ondt, som at se saadan en Plantagebrand og dens Ødelæggelser. Vi skal have fat i de mange, der til daglig færdes i Plantagerne, for at faa sat Fart i en Agitation, der advarer mod Uforsigtighed.

Skovrider *Steenstrup*: Der er vist ingen, der kan være uenig med Skovrider *Fromsejer* og *Hans Jensen*. Vi vil alle Vegne, hvor det er muligt, fore-

trække Løvtræer for Naaletræer. Det vilde ogsaa være smukt med flere Farver i Hegnene, og nogle Steder kan det vel lade sig gøre, men det er dog Hegnets Stabilitet, der maa være afgørende, og i de udsatte Egne kan det være svært at skulle risikere noget. Det Sted, hvor det er lettest at indføre disse afvekslende Træer, er jo omkring Gaardene og i de flerrækkede Hegn. Erfaringerne viser, at det er for farligt at gaa ud paa de daarlige Jorder med Løvtræ. Jeg har haft triste Erfaringer med Seljerøn og Tjørn paa for daarlig Jord. Tilskud til Træer, der ikke er vindstærke, kan det vist være vanskeligt at gennemføre.

Plantningsforeningerne bør begynde med at interessere sig for Læplantningsslagenes nye Rækker af Hegn. Det er vist for tung en Byrde at lægge paa Plantningsforeningerne at organisere og lede Laugene. Forskellen i Tilskud er vist nærmest illusorisk, idet Plantningsforeningerne foruden de 40 % faar de 10 % til Vejledning, medens Pløjningen skal betales af Lodsejerne.

Plantning ved Vejene har ingen Sympati hos Vejmyndighederne, og har skabt mange Vanskeligheder for Plantningerne paa Grund af Snelag o. s. v. Vejtræer er jo et Spørgsmaal om en Ramme langs Vejene, hvortil der skal bruges vindstærke Træer, som Vejvæsenet betaler, og langs Kommunevejene er der vel næppe Plads. Den Bevilling, vi har, kan vist næppe anvendes til Vejtræer.

Tak for Udtalelsen om at passe paa med Uforsigtighed i Plantagerne.

Laust Nørskov: Den røde Traad i de faldne Udtalelser er Ønsket om at smykke vort Land. I sin Tid plantede jeg langs en Hovedvej, men paa min egen Jord, en Række Elmetræer, som nu virker meget smukt. Hække, der vil samle Sne, er noget andet, men man kan jo altid plante paa egen Jord. Vi har en Opgave at varetage indenfor Plantningsforeningerne m. H. t. Læplantningsslagen.

Direktør *Flensborg* takkede for Indbydelsen til Mødet og faa Lejlighed til at høre om Udviklingen. Navnlig glædede det ham at høre om Fortsættelsen af Arbejdet med Maalingerne omkring Læhegnene, som man maatte tillægge den største Betydning, ikke mindst naar man ogsaa tog en fortsat Undersøgelse op om Virkningerne af Plantagerne. Udførelsen af Jordarbejdet i Efteraarsmaanederne er af den største Betydning, og det var i min Tid altid den Regel, at det *skulde* udføres inden Frosten satte ind. Vi maa ikke glemme, at i de fattige, haardt udsatte Egne kan det spille en Rolle, at Naaletræerne er noget billigere at faa op, selv om vi naturligvis alle hellere ser de blomstrende afvekslende Løvtræhegn.

Hakon Sørensen, Hornum: Jeg kan give Tilslutning til Tanken om at faa Afveksling ind i Hegnene, men jeg vil advare mod at faa Hegn, der giver Bagslag. For 20—30 Aar siden gik vi netop væk fra de blandede Hegn, fordi vi ikke kunde passe dem og holde dem rene. Renholdelsen er jo netop vor vanskeligste Opgave. Vi skal være varsomme med dette, og passe paa altid at faa Hegn, der først og fremmest passer til Egnen. Enkelte Prydplanter kan derimod sikkert ofte bruges. Det stærkt blandede Hegn giver Skuffelser.

Libak Hansen, Agdrup, redegjorde for, hvorledes de i Hjørring Amt havde gennemført en udmærket Form for Samarbejde mellem Læplantningsforeningerne og andre Organisationer med samme Interesser. Det er Samarbejde, der giver Resultater, og alle Faktorer skal med.

Hjuler Thielsen: I sin Tid glædede vi os over de mange Vejtræer, der kom hos os efter Genforeningen, men vi var kede af det, da de blev mishandlede og delvis fjernede. Sneskærme kan let og sikkert klare Snevanskeligheder. Hos os har Tjørn kun sin særlige Berettigelse i Nord-Syd, i de andre Retninger kan vi bruge alle andre Prydplanter, f. Eks. Eg og Bøg.

Mads Jessen, Varde: Vi har i vor Forening maattet tilbagebetale en Del Penge, som vi ikke kunde anvende. Er der en Mulighed for, at vi maa anvende dem som Hjælp til Tilplantning f. Eks. af et Hedeareal?

Konsulent *Ole Nielsen*, Højbjerg, omtalte et Eksempel paa, at det er meget vanskeligt at faa gennemført Plantning langs Vejene.

Steenstrup rettede en Tak til Libak Hansen for dennes personlige Indsats for at opnaa et Samarbejde om Læplantningen i Vendsyssel.

I og for sig er der intet i Vejen for, at der kan gives Tilskud, ogsaa ekstra Tilskud, til Tilplantning af Smaaplantninger i Hede, men det er jo

ikke den egentlige Tanke med disse Tilskud, saa det maa overvejes nøje i hvert enkelt Tilfælde, og det vil sikkert være rigtigt forud at drøfte Tilfældene med Hedeselskabet.

Regnskaberne blev forelagt og tillige med *Beretningerne* godkendt.

Uddeling af Sølvbægre.

Aarets højtidelige Uddeling af Sølvbægre foretoges derpaa af Formanden. De hædrende Sølvbægre blev under stor Opmærksomhed og hjertelig Hyldest til hver enkelt tildelt:

Gaardejer *Thorvald Troelsen*, Tandrup, Aars,
pens. Lærer *Johs. Touborg*, Ø. Assels, Mors,
Bestyrer *Chr. Petersen*, Lundgaard Forsøgsstation, Vejen,
Konsulent *P. Riis Vestergaard*, Tranebjerg.

Der blev givet en udførlig Redegørelse for hvers Indsats, og til Slut hyldedes de med et Leve.

Til Bestyrelsen genvalgtes derefter med Akklamation *Formanden*. Revisorerne, Forstassistent *Nielsen*, Guldborgland, og *Anders Nielsen*, Alderslyst, genvalgtes ligeledes.

Dagen sluttede med en yderst vellykket og fornøjelig Middag, hvor det som sædvanlig vekslede med Taler og Sang. Plantør *Simon Nielsen*, Østbjerggaard, havde skrevet en fortrinlig Sang, der vakte varmt Bifald.

Den følgende Dag foretoges en Udflugt nord- og vestpaa for at bese Plantager og Læplantninger, og bl. a. besøgte ogsaa Kultiveringsarbejderne paa Fiilsø, hvor Godsejer *Olufsen* fortalte interessant om det nu Hundreदारige Arbejde.

has.

Mindre MEDDELELSER ★

✱ ✱

Et af Mergelsagens kendte Navne, Stifter af og mangeaarige Formand for to af Vardeegnens større Mergelselskaber *N. Henrik Jessen*, Bækhus pr. Outrup, fylder den 27. Juni 90 Aar.

*

A/S Løvstrup Plantage ved Lem fejrer den 23. Juni 75 Aars Jubilæum. Formanden er Gaardejer *Mads Hindhede*, Ny Hindhede, Lem.

*

Norge har i Aar vedtaget en Statsgaranti for Afsætningen af indtil 150 000 Kubikmeter Tørv. Der ydes et Statstilskud paa 8 Kr. pr. Kubikmeter Tørv til Nedsættelse af Forbrugerprisen.

*

Aalborg Amt har købt et Areal paa 170 Tdr. Ld. i *Gundersted* for 30 000 Kr. for at anlægge en Amtsplantage.

*

De danske Mergelselskaber afholder den 28. Juni Aarsmøde i Aalborg med paafølgende Udflugt til Vildmosen.

*

60 Aar.

Botaniker *N. C. Nielsen*, Hedeselskabet, Viborg, runder den 15. Juli sin 60 Aars Fødselsdag.

Anvend Tørvestrøelse ved Dræning...

Paa Jorder med fintsandet Undergrund kan en Tilsanding af Drænrørene forebygges ved Anbringelse af et Lag Tørvestrøelse („Hundekød“) omkring Stødfugerne, ligesom Tørvestrøelse med Fordel benyttes ved Dræning i ativ Lerjord. Spørg Hedeselskabet.

Aktieselskabet

BRØDRENE BRINCKER

Greisdals_Hammerværk pr. Vejle — Grundlagt 1867

Specialitet i Tørvegrebe, Tørvespader, Drænværktøj, Lyngleer.

Alle Slags Grebe, Forke, Spader, Roehakker, Høstleer og Haveredskaber leveres med fuld Garanti.

SIN

Livsforsikring
Livrenteforsikring
Ulykkesforsikring
Ansvarsforsikring
Hospitalsforsikring
Grundejerforsikring
Automobilforsikring

tegner man i

NORDISK

Livsforsikrings-A/S af 1897 ■ Ulykkesforsikrings-A/S af 1898

Hovedkontorer:
St. Kongensgade 128 — Grønningen 17, København K.
Telefon 2860

Indhent Tilbud!

Vestjysk Trælasthandel

Varde

Betonvarefabrik

H. Kunøe og Aage Pedersen
Varde . Tlf. 519 - 520

Landbrugsrør

(Drænrør)

efter Ingf. Normer.

FORLANG TILBUD

Nivaagaard Teglværk

Nivaa Telefon Nr. 9

DRÆNRØR . MURSTEN . TAGSTEN

Aktieselskabet

L. Hammerich & Co.

Specialforretning i Bygningsartikler.
Grundlagt 1854. Tlf. 7050 (3 Linier)
Aarhus

N.
K.
T.

„DANSK STAALGÆRDE“

FRA 2/3 NORDISKE KABEL- OG TRAADFABRIKER

BEDSTE OG BILLIGSTE
HEGN TIL

KREATURFOLD, HAVE,
MARK, SKOV ETC.

Faas hos enhver Isekræmmer og Købmand.

N.
K.
T.

AERGLIT

DANSK SIKKERHEDSPRÆNGSTOF

Telefon 58

Sydvestjydske Teglværkers Salgskontor

Ølgod

Telefon 59

Petersværk Betonvare-Industri.

Nørresundby. - Tlf. 1055 (2 Lin.)

Alt i Betonvarer efter D. S. 400.
Renseanlægget Ringtanken* (Dansk Patent Nr. 59820).
Egne Fremstillingsmetoder af højeste Standard.

RØDE DRÆNRØR

tøres altid paa Lager fra 2" til 8". — Tilbud til Tjeneste.

A/S Gammelgaard Teglværk.

Telefon 187.

Skive.

Stenvad Cementstøberi

Telf. 6 Stenvad

Arnold Westmark

Alle $\triangle$ mærkede Rør føres
Altid leveringsdygtig

RESENBRO

CEMENTSTØBERI

v/ Ingeniør C. G. Madsen
Telefon 34

Prima Betonrør efter dansk
Ingeniørforenings Normer
Mrk. $\triangle$ i alle gangbare Di-
mensioner fra 10—60 cm saa-
vel med som uden Muffe.
FORLANG TILBUD

Nivaagaards Teglværk

Telf. Nivaa Nr. 9 Nivaa St.

Drænrør i alle Dimensioner
fra 2" til 15". - Lerrør med
og uden Muffe fra 6" til 15"

Krogsgades Cementstøberi

v/ J. C. Halvorsen & Sønner

Kontor:

Dannebrogsgade 22, Aarhus.
Telefon 5019—5020.

Ny Fabrik i Vejlbj.
Tlf. Riisskov 9319.

Alt i Betonvarer D. S. 400.

Skive Cementstøberi

KNUD ØSTERGAARD

Telefon 921

Normrør

med Garantimærket $\triangle$
Imprægnering
Brøndrør

HORN BÆK

CEMENTVARE- OG

MØRTELFABRIK

Marius Ødum

Telef. 400 Randers

Bjerringbro

Cementvarefabrik

ved Th. Petersen

Telf. 111, Bjerringbro

★

ALLE

$\triangle$ MÆRKEDE RØR

Imprægnerede
og uimprægnerede

Stort Lager

Altid leveringsdygtig

Røde Drænrør

indtil 16" Diameter

A/S Hvorslev Teglværk
pr. Ulstrup - Telefon 67 Ulstrup

Kun $\triangle$ -mærkede Varer
føres. - Største Lager.
Bedste Kvaliteter.
Forlang Tilbud.

Midtjydske Betonvarefabrikker

Fabrik & Lager —

Telf. Herning 476

Herning & Lind.

Telf. Lind 45

Lager af $\triangle$ mrk. Betonvarer

RØDE DRÆNRØR

TAGSTEN

MURSTEN

=

Kählers Teglværk

Korsør

HØJSLEV TEGLVÆRKER A/S

Prima, røde Drænrør

i Størrelse fra 2 til 15 Tommer

Tlf. Højslev 3

Indhent Tilbud

Midtjydske Teglværkers Salgskontor

Telefon Skive 1030

S. m. b. A.

Telefon Viborg 1330

Alle Størrelser i Drænrør leveres

Børnelammelses- og Ulykkesforsikring

Den gensidige
Landbo-Sygeforening

Vesterbrogade 15

København V.

Telef. 6659 - 5974

**Brunkul
Mergel
Kalk**

H. Theut

VIBORG - Tlf. 1560 . 1559

RIBE *Brændeovne og Tørveovne*

Til indenlandsk Brændsel og Briketter
anvendes med størst Fordel vore *nye*
Modeller.

Brochure paa Forlangende

*Henvend Dem til vore
Forhandlere eller til os.*

A/S RIBE JERNSTØBERI-RIBE
GRUNDLAGT 1848 · TELEFON 261 & 262

Kvalitetsbogtryk

saa

CARLO MORTENSENS BOGTRYKKERI

VIBORG

St. Sct. Mikkelsgade 21

Telefon 355 - Postgiro 37 355

Viborg Byes og Omegns Sparekasse

Telefon 1400 (3 Lin.)

Sct. Mathiasgade 68

Kontortid: Kl. 9—15

A. Philipsen & Co.

Viborg

Maskinanlæg . Automobiler

Telefon 173—174

Elektriske Anlæg. Vandværksanlæg

Handelsbanken i Viborg

Filial af Aktieselskabet
Kjøbenhavns Handelsbank

Kontortid: 9—15

Telefon 1500 (5 Linier)

Kontor i Karup

AALBORG TAFEL AKVAVIT.

Marsø Støbeegods

AKTIESELSKABET
N.A. Christensen & Co.
KGL HOFLEVERANDØR
NYKØBING MORS

Redaktionsudvalg: Afdelingsleder, Civilingeniør J. Parbo (Formand),
Afdelingsleder, Skovrider B. Steenstrup og Botaniker N. C. Nielsen.
Redaktør: Har. Skodshøj.

Carlo Mortensens Bogtrykkeri, Viborg.